

Ročník 47

Jeseníček

Číslo 15/2021-2022

MASOPUST

Ve dnech 22. 2. – 2. 3. proběhl týdenní projekt třídy 1. A, v jehož rámci žáci plnili nejrůznější aktivity: povídali si o lidových zvycích, maskách, půstu a naučili se písničku „Masopust“. Projekt završili průvodem masek po chodbě školy a po předchozí domluvě navštívili třídu 2. B, kde si všichni společně zazpívali. V učebně si pak dopřáli hostinu s koblížky, hráli společenské hry a zatancovali si v maskách.

MUZEUM

Návštěva Vlastivědného muzea Jesenice se uskutečnila v úterý 12. dubna, a to za účelem výroby drátkovaného vajíčka. Děti byly příjemně překvapeny novou expozicí, kterou zde při té příležitosti zhlédly. Číhalo zde množství šuplíčků, které si mohly samostatně otevírat a z různých úhlů pohledu zkoumat přírodu. Největší zájem byl o úkryt v kmenu stromu, kam se vešlo 5 až 6 dětí.

Drátkování prvňáky bavilo a všem se povedlo. Moc děkujeme za pozvání, ochotu a vstřícnost.

Aktivitu drátování nabízí Vlastivědné muzeum Jesenice v rámci výukových programů. Jde o nápaditou techniku, při níž žáci mohou popustit uzdu své fantazii a současně potrénovat prsty v šikovnosti a trpělivosti.

Drátkování není vhodné pouze pro děti, ale může být tvůrčí zábavou i pro dospělé – stačí jen objevit chuť začít. Manipulací s drátky a kleštičkami se dají vyrábět půvabné dekorace, šperky i jiné předměty, kterým lze vdechnout neobyčejný příběh.

Naši prvňáčkové to zkusili – a kdo ví, třeba to byl pro některého první krok.

DĚJEPISNÁ EXKURZE – SESKOK U OBCE POŽÁRY

V noci ze sedmadvacátého na osmadvacátého dubna 1942, tedy před 80 lety, seskočila u Požárů skupina parašutistů s cílem provádět záškodnické akce proti německým okupantům. Tuto událost si jeli do Rakovníka připomenout zájemci ze 7. – 9. třídy v rámci dějepisné exkurze ve čtvrtek 28. dubna.

Daniel Makovský ze sedmé třídy o tom napsal: „Na místě nás uvítali pořadatelé. Ukázali nám uniformy vojáků ruské, německé a britské armády, dobové fotografie a repliky samopalů. Poté jsme vyslechli příběh o seskoku parašutistů čs. zahraniční armády z Velké Británie na Požárech u Křivoklátu a odbojové činnosti bratrů Mikšových...“ Danův podrobný příspěvek následně popisuje události, o nichž informuje i Rakovnický deník na webové stránce

https://rakovnicky.denik.cz/zpravy_region/seskok-miksovi-vystava-odboj-parasutiste-zakladni-skola-rakovnik.html

Z NĚHO VYJÍMÁME:

„Parašutisté z výsadku BIOSCOP, BIVOUAC a STEEL byli vysazeni v noci z 27. na 28. dubna 1942 poblíž velkostatku Požáry. Po dopadu svůj operační materiál ukryli do lesa. Příslušníci výsadků BIOSCOP a BIVOUAC měli provádět sabotážní a destrukční akce na Moravě, kromě jiného v oblasti vsetínské zbrojovky, nebo vyřadit z provozu teplárnu a elektrárnu v Brně na Špitálce.

Ukrytou vysílačku však mezitím náhodou objevili místní sedláci. Nález nahlásili četnické stanici v Křivoklátě, která uvědomila kladenské gestapo. To přikázalo četníkům místo nálezu v polích sčítat.

Nic netušící Arnošt Mikš se pokusil společně s Josefem Kusým v noci 30. 4. 1942 vysílačku vyzvednout, ale při střetu s četníky jednoho z nich zastřelil a druhého těžce zranil, umožnil Kusému uniknout, ale sám zraněný spáchal na místě sebevraždu. Po následném vyšetřování byli Němci nemilosrdní. V odvetě v pražských Kobylisích zastřelili oba Arnoštovy mladší bratry Františka a Antonína, popraven byl i Josef Kusý.

Odvážnému vojákovi a výsadkáři z Anglie Arnoštu Mikšovi byl v r. 1945 udělen in memoriam Československý válečný kříž 1939. Obec Baráčníků v Městečku pak o rok později 1. května přímo v Požárech připomněla tyto válečné události Pomníkem Arnošta Mikše.“

VÍTE, ŽE ...

... na Měsíci jsou dva golfové míčky a jedna hůl – šestka železo? Nechal ji tam astronaut Alan Shepard.	100+1 zahraniční zajímavost č. 2/2018, str. 28
... objem vesmíru je odhadován na nejméně 420 bilionů krychlových světelných let?	100+1 zahraniční zajímavost č. 6/2022, str. 22
... píseň „Happy Birthday to You“ zazněla i na Marsu? Rover Curiosity si ji v roce 2013 zahrál na oslavu svého prvního roku na rudé planetě.	100+1 zahraniční zajímavost č. 8/2022, str. 26

Křivoklátská sovička

je přírodovědná soutěž, která se zaměřuje právě na Křivoklátsko a jejímž pořadatelem jsou Lesy ČR. Tak tomu bylo i ve čtvrtek 28. dubna, kdy se této soutěže zúčastnila 3 čtyřčlenná družstva z naší školy.

Mladší družstvo tvořili: Sofie Worofková, Tomáš Kačír, Jana Klementovičová a Matyáš Popěk. Mezi staršími soutěžila dvě družstva – sedmáci: Honza Černohlávek, Miša Narovcová,

Miša Burstová a Marek Měchura, a družstvo smíšené: Jeník Trpák, Jirka Klementovič, Vojta Gasper a Matěj Kadeřábek.

Tradiční cestou po železnici jsme dorazili do Křivoklátska pod vedením paní učitelky Knappové a pana učitele Pecky. Pořadatelé nás hezky přivítali a poté nám rozdali kartičky s časem startu. Každé družstvo mělo za úkol projít v areálu lesního hřiště trasu dlouhou 2 – 3 km s osmi stanovišti zaměřenými na téma „JAK VZNIKL STROM“. Jako vždy to bylo velmi zajímavé a poučné.

Po skončení soutěže byl pro všechny přítomné připraven pestrý doprovodný program (střelba ze vzduchovky, poznávání ptačích vajec, tvorba zahrady, výroba ptáčka), během kterého se čekalo na spočítání výsledků. Mohli jsme si při tom opéci i buřty na ohni. Nakonec došlo k vyhlášení prvních třech míst. I když se nikdo z naší školy v první trojici neumístil, soutěž jsme si moc užili. Nejlepší z našich bylo smíšené družstvo starších, které se umístilo na 6. místě (18 družstev). Už se těšíme na příští ročník!

Napsali Jirka a Jana Klementovičovi, text doplnila Mgr. Vlastimila Knappová

V pátek 29. dubna se třída 2. B proměnila v čarodějné doupe plné čar a kouzel, které si pro malé čaroděje a čarodějky připravila ve spolupráci s paní asistentkou čarodějnice učitelka.

Děti si už od samého rána pochutnávaly na extra čarodějném občerstvení – červím slizu, kozích bobcích, myších v octě (gumové bonbony), hadích vejcích (sýrové koule), žabí moči (7UP), larvách (křupky) či vzácné ještěřčí žluči (Mirinda). Přivítali jsme se spolu

čarodějným zaklínadlem a tancem na píseň „Saxana“. U klavíru jsme si zazpívali nacvičenou píseň „5 Ježibab“ a pozvali jsme na poslech i pana ředitele.

Pak se soutěžilo v tělocvičně, řešily se kvízy a na školní zahradě musely děti vyhledat tajné šifry. Když je rozluštily, zjistily, které ingredience budou potřebovat k výrobě bublajícího lektvaru a slizu. K tomuto účelu skvěle posloužil prostor školní kuchyňky. Čtyři vyučovací hodiny uběhly čarodějnou rychlostí, ani jsme nestihli uskutečnit všechny plánované aktivity. Tak třeba příští školní rok.

Mgr. Kateřina Kalibová

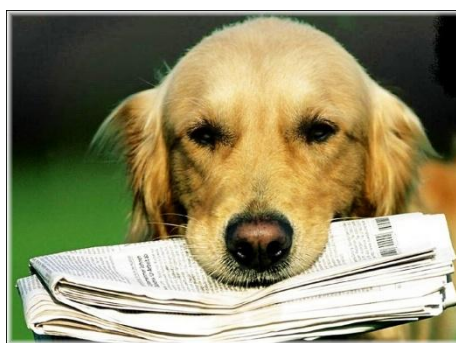
ŠEST ZAJÍMAVOSTÍ O PSECH

Pes je největší domestikovaná šelma a jedno z nejstarších domestikovaných zvířat vůbec. Člověka provází minimálně čtrnáct tisíc let.

Pes pomáhal člověku při lovu, osvědčil se jako hlídač majetku, ale i strážce majitele nebo domácích zvířat. I když o psech víme hodně, stále jsou zde některá překvapující fakta. Poodhalíme jich šest, o kterých jste možná ještě neslyšeli nebo si je neuměli vysvětlit.

1) NEVIDÍ ČERNOBÍLE

Jeden z nejrozšířenějších mýtů mluví o tom, že psi vidí jen černobíle. Není tomu tak. Psi barvy rozeznávají, ale jinak než my. Například nevidí rozdíl mezi zelenou a červenou barvou. Svět mají spíše v barvách šedé, žluté a modré.

2) DOKÁŽÍ ODHALIT NĚKTERÉ ZDRAVOTNÍ PROBLÉMY

Někteří pejsci dokážou poznat epileptický záchvat člověka ještě předtím, než k němu skutečně dojde. Psí čenich má dokonce tu schopnost, že dokáže vycítit rakovinu v těle člověka. Němečtí odborníci při jednom experimentu zjišťovali, zda jsou psi schopni odlišit lidi, kteří mají zhoubný nádor, od lidí zdravých. Ze 100 možných vzorků nakonec správně identifikovali 71 lidí, kteří trpěli rakovinou plic.

3) VELIKOST HRAJE ROLI

Malí psi se obvykle dožívají vyššího věku než velká plemena. Průměrná délka života se pohybuje od osmi do šestnácti let. Nejstarší pes na světě, o němž se dochovaly záznamy, se dožil neuvěřitelných devětadvaceti let. Byl to kříženec Max z USA.

4) OTISK ČUMÁKU JAKO OTISK PRSTU

Rovněž u psů můžeme najít „otisky prstů“. Spíše bychom měli ale říkat otisky čenichů. Každý pes má svůj čenich natolik unikátní, že může být využit k jeho identifikaci, stejně jako se lidé identifikují pomocí otisků prstů.

5) SLYŠÍ NA VÍCE NEŽ 200 METRŮ

Psí sluch je velmi vyvinutý a citlivý. Psi dokážou výborně slyšet na vzdálenost až 225 metrů.

6) PŘED SPANÍM SE TOČÍ DOKOLA

Jistě jste si všimli, že se váš domácí mazlíček před spaním několikrát zatočí dokola. Víte proč? Nejde o žádný psí rozmar, ale jedná se o rituál, který sahá hluboko do psí historie. Předpokládá se totiž, že jde o jakýsi způsob hnízdění. V přírodě si takto pes vyšlape kolečko v trávě, aby si pak mohl pohodlně lehnout.

MILADÝ ZAHŘÁDKÁŘ 2022

Dům dětí a mládeže Rakovník připravil ve spolupráci s Územním sdružením Českého zahrádkářského svazu Rakovník a za finanční podpory města Rakovník přírodovědnou soutěž Mladý zahrádkář. Ověřit si své znalosti z poznávání a pěstování rostlin jeli v úterý 10. května i tito žáci z naší školy:

KATEGORIE - A

JMÉNO	TŘÍDA	TEST	POZNÁVAČKA	BODY	MÍSTO
Miluše Staňková	4.	19	12	31	3.
Laura Zelenková	6.	16	9	25	7.
Vojtěch Gasper	6.	17	6	23	12.
Martina Z. Gasperová	4.	15	4	19	24.
Nikola Vaicová	4.	12	6	18	27.
Sofie Worofková	4.	12	4	16	33. – 35.
Tomáš Kačír	4.	11	4	15	37. – 38.
Nela Lazarová	4.	9	5	14	MS
Václav Štercl	4.	10	1	11	MS
Soutěže se zúčastnilo 44 žáků + 2 MS				MS = Mimo soutěž	

KATEGORIE - B

JMÉNO	TŘÍDA	TEST	POZNÁVAČKA	BODY	MÍSTO
Michaela Burstová	7.	16	17	33	6. – 7.
Michaela Narovcová	7.	17	7	24	21.
Daniel Makovský	7.	16	6	22	29.
Jan Černošlávka	7.	12	8	20	32.
Vlastimil Sojka	7.	11	5	16	37.
Soutěže se zúčastnilo 43 žáků + 1 MS					

17. 5. – SVĚTOVÝ DEN TELEKOMUNIKACÍ A INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI

Světový den telekomunikací a informační společnosti je mezinárodní den vyhlášený v roce 2006. Každoročně se slaví 17. května a jeho smyslem je zvýšení povědomí o možnostech, které společnosti a ekonomice přináší současné informační a komunikační technologie. Jde například o přínos internetu či o způsoby překlenutí digitálních rozdílů.

Datum 17. května byl zvolen proto, že dne 17. 5. 1865 podepsaly v Paříži vlády dvou desítek států první mezinárodní telegrafní dohodu. Od té chvíle uběhlo hodně času a dnes již žijeme v době překotného rozvoje informačních technologií. A nezastupitelnou pozici zde drží právě internet.

Internet přinesl do našich životů radikální změny. Najednou má každý, kdo se připojí, k dispozici neuvěřitelné množství informací. Jenže jaká je jejich hodnota? Jsou pravdivé, ověřitelné, důvěryhodné, můžeme se na ně spolehnout, nebo naopak máme mít pochybnosti? Uvádí se, že až 80 procent obsahu, který se k nám dostane pomocí vyhledávání, zpráv, sociálních médií apod., má cílený charakter. Jak je to možné? Především díky nám samým, tím, jak se chováme v prostředí internetu. Je důležité se zamyslet, jakým způsobem informace přijímáme, třídíme, hodnotíme a ověřujeme.

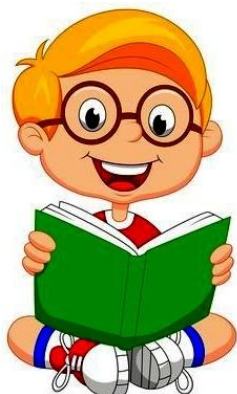
Nebude jistě od věci připomenout si v této souvislosti **DESATERO BEZPEČNÉHO INTERNETU PRO MLADISTVÉ:**

- 1) Nedávej nikomu adresu ani telefon. Nevíš, kdo se skrývá za monitorem na druhé straně
- 2) Neposílej nikomu, koho neznáš, svou fotografii – a už vůbec ne intimní!
- 3) Udržuj hesla (k e-mailu i jiná) v tajnosti, nesděluj je ani blízkému kamarádovi
- 4) Nikdy neodpovídej na neslušné, hrubé nebo vulgární e-maily a vzkazy
- 5) Nedomlouvaj si schůzku přes internet, aniž bys o tom neřekl někomu jinému
- 6) Pokud narazíš na obrázek, video nebo e-mail, který tě šokuje, opusť webovou stránku
- 7) Svěř se dospělému, pokud tě stránky nebo něčí vzkazy uvedou do rozpaků, anebo tě dokonce vyděsí
- 8) Nedej šanci virům. Neotvírej přílohu zprávy, která přišla z neznámé adresy
- 9) Nevěř každé informaci, kterou na internetu získáš
- 10) Když se s někým nechceš bavit, nebav se

Další rozvoj internetu s sebou jistě přinese mnohá nová překvapení. Hodně se dnes mluví o tzv. internetu věcí (Internet of Things), který má přinést lidem pohodlí a vyřešit za ně spoustu starostí. Např. si naše lednička sama objedná z e-prodejný jídlo, žárovka sama zhasne, když opustíme dům, topení spustí, až se budeme vracet. Nechme se tedy překvapit, ale buďme obezřetní!

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 14/2021-2022:

1.- PŘÍPAD DETEKTIVA ŠTIKY

Pan Bohumil tvrdil, že na lovu v Brazílii zastřelil slona. Lhal, protože v Brazílii sloni nežijí.

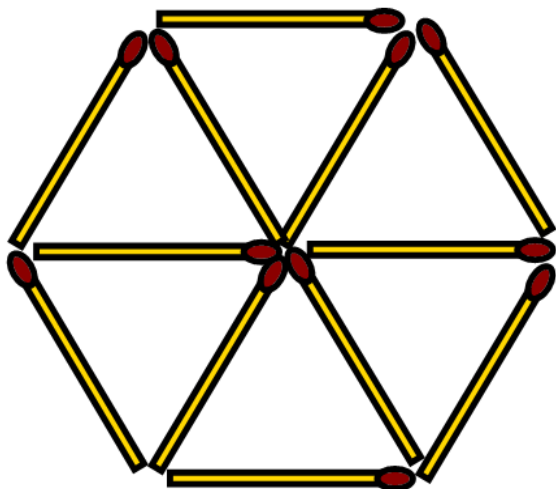
2.- HÁDANKA

V aleji není ani jeden kaštan. Alej je totiž lipová.

1) ZÁPALKOVÝ HLAVOLAM

☺ Přemístěte čtyři zápalky tak, abyste získali tři rovnostranné trojúhelníky.

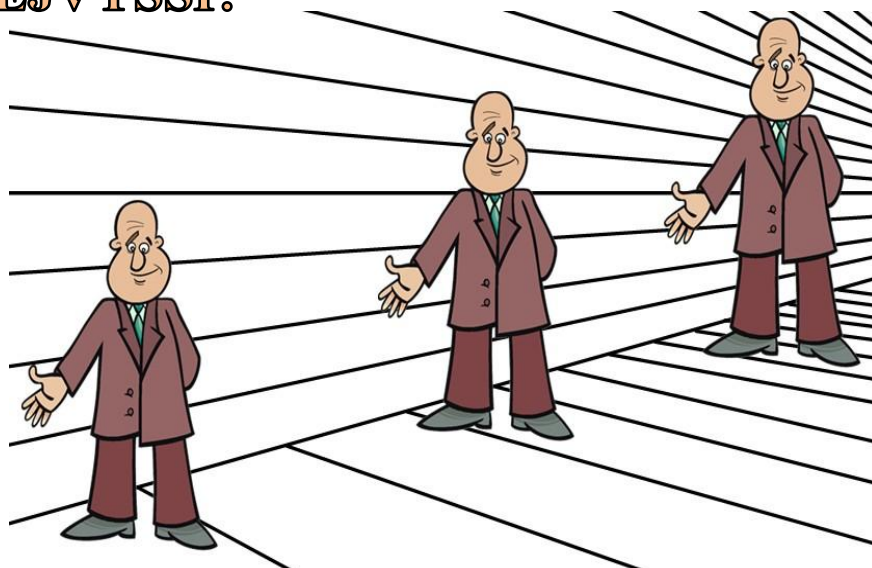
2) SKRÝVAČKY

V následujících větách najděte názvy ovoce a zeleniny.

- 1) Lenka si pochutnala na nastrouhaném sýru.
- 2) Na zemi zůstal pouze lísteček.
- 3) Proč ten stůl neutřeš nějakou utěrkou?
- 4) Cestovatel se chlubil přátelům, že loví nosorožce.
- 5) Žáci hráli hru „Škatulka, hejbejte se“.
- 6) Říkal mi Petr, že lívance nemá rád.
- 7) Hanka v noci bulela, že se bojí.
- 8) Eskymákům došly rybí zásoby.
- 9) Borovici i smrk Eva bezpečně pozná.
- 10) Příčinlivá Vanesa látala ponožky.

3) KDO JE NEJVYŠŠÍ?

☺ Na obrázku jsou tři muži. Který z nich je nejvyšší: muž vlevo, uprostřed, nebo muž vpravo?

4) HÁDANKA

☺ ☺ Na zdi visí troje hodiny. Jedny ukazují čas 11⁵⁰, druhé 12⁰⁰ a třetí 12¹⁰. Kolik je ve skutečnosti hodin?